

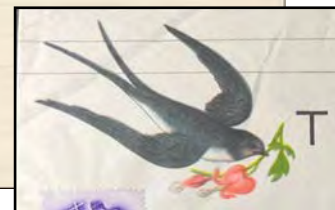
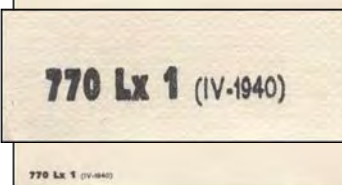
42 Tsjechische telegrammen uit de periode van het protectoraat Bohemen en Moravië

Na de ineenstorting van het Oostenrijks-Hongaarse rijk werd in 1918 de Tsjechoslowaakse Republiek opgericht uit delen van Bohemen, Moravië, delen van Silezië en Opper-Hongarije (nu Slowakije, Transkarpaten Roethenië). Als gevolg van het Verdrag van München bezette Duitsland op 29 september 1928 het Sudetenland en op 15 maart 1939 veranderde het Derde Rijk Bohemen en Moravië in het Tsjechische protectoraat en Moravië. In Slowakije werd pro-nazi-Slowakije uitgeroepen, en in Transkarpatië werd een kortstondig (vierdaags) Carpatho-Oekraïne opgericht.

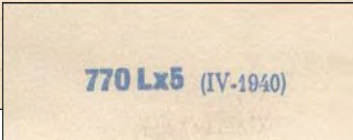
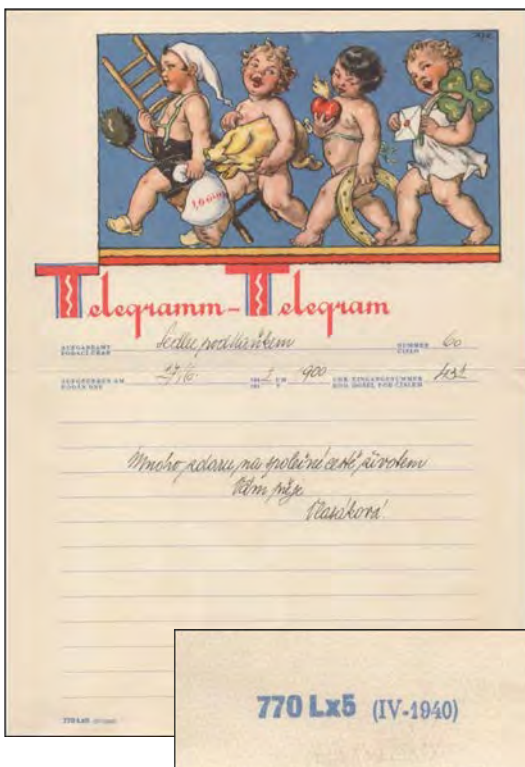
Vanaf 1934 gaf het Tsjechoslowaakse Ministerie van Post en Telegrafie decoratieve telegraafformulieren uit. Hieronder presenteer ik telegrammen uit de periode van het protectoraat Bohemen en Moravië, d.w.z. van 13 maart 1939 tot mei 1945. Volgens informatie ontvangen van het Postmuseum in Praag werden alleen de afbeeldingen op de blanco's tijdens de protectoraatperiode aangevuld met het Duitse woord "Telegramm". Daarna werden blanco vellen afgedrukt met de woorden: "Telegramm Telegram". Er waren 13 types van A4-telegraafformulieren in omloop, en elk ervan ging vergezeld van een envelop van 220 x 158 mm met een herhaald grafisch element uit het formulier.

De verspreiding van telegrammen in 1939-41 is bekend uit de protectoraatperiode. De referentienummers 770 Lx van 1 tot 13 (zonder het nummer 2) zijn zichtbaar op de formulieren, en op de enveloppen - 777 Lx 1 tot 13.

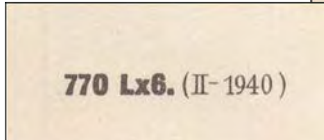
In het artikel presenteer ik enkele blanco telegrammen uit mijn verzameling, in volgorde van nummering.

Thema "Zwaluw". De auteur van de afbeelding was Vaclav Fiala, een Tsjechische schilder; boekillustrator; typograaf, ontwerper van postzegels en bankbiljetten, en schrijver.

Thema 'Vier gelukkige kinderen'. De ontwerper van de afbeelding was Marie Fischerová-Kvěchová. Referentienummer 770 Lx 5 (april-1940).

Thema "Postruiter". De auteur van het project was Václav Fiala. Referentienummer 770 Lx 6 (februari-1940).

Tiskopis 770 L x 3 č. (II-1936)

770 L x 7 (I-1941)

Thema "Postkoets".
De auteur van het project was Petr Dillinger, een Tsjechische schilder en graficus.
Referentienummer 770 Lx 7

Thema "Putti – 8 naakte engelen", een telegram uit de periode dat het Tsjechoslowaakse postkantoor actief was. De auteur van het project was Marie Fischerová-Kvěčová, een Tsjechische schrijfster en illustrator van kinderboeken.
Telegramformulier – referentienummer 770 Lx 3c (februari-1936).
Envelop - referentienummer 777 Lx 3 (februari-1936).

Tijdens het protectoraat werden het formulier en de envelop aangevuld met de Duitse term "Telegramm".
Briefhoofd - referentienummer 770 Lx 3 (februari-1941).
Envelop - referentienummer 777 Lx 3 (februari-1941).

44 Tsjechische telegrammen

Thema 'Bruiloftbloemen'. De auteur van het project was Libuše Lepařová-Samková, een Tsjechische schilderes, beeldhouwster en illustratrice.
Referentienummer 770 Lx 8 (april-1940).

Thema "Gelukkige kinderen". De auteur van het project was Kurt Halleger, een Duitse schilder, portrettist en decorontwerper.
Referentienummer 770 Lx 10 (februari-1940).

Naast de telegrams die in het artikel worden getoond, zijn er ook de volgende gepubliceerd:

- "Rouwtelegram" (referentienummer 770 Lx 4, geschreven door Jiří Trnka);
- 'Sport' (referentienummer 770 Lx 9, design Libuše Lepařová-Samková);
- "Boerentaart, taart en bloemen" (referentienummer 770 Lx 11, ontworpen door Karel Vik);
- "Bergwinterlandschap" (referentienummer 770 Lx 12, ontwerp Karel Vik);
- "Rouw, gebroken roos" (referentienummer 770 Lx 13, door Francis Cuba).

Volgens verzamelaars van deze telegrammen zijn deze met de referentienummers 4, 9 en 13 zeer zeldzaam, net zoals enveloppen waarin blanco telegrammen werden geplaatst moeilijk te vinden zijn..

Dit artikel verscheen voor het eerst in TEMATICA nr. 42 (2024), het blad van de Poolse thematische filatelie (gevestigd in Poznan, met dank aan Marek Zbierski).

Er bestaat een catalogus met de luxetelegrammen van Bohemen en Moravië: Horst Engel, Schmuckblatt-Telegramme mit Umschlägen von Böhmen und Mähren, sowie von Sudetenland nur Mitläufer, Landshut 2019. In deze catalogus worden 82 telegrammen en bijhorende omslagen opgenomen.

